

TEEN OF
TANDER
Transcript

TEEN of TANDER

Gif

VS

Klauwen

Intro

Michiel

Oké, we hebben al de neushoorns, de pinguïns en het reptielengebouw gezien. Waar gaan we nu naartoe?

Ragna

Oh kijk daar, de leeuwen. Dat zijn wel echt de beste dieren in de dierentuin, hè Michiel. Kijk wat een grote klauwen!

Michiel

Bwa, dat zijn toch wel echt luie beesten, hè. Ik vind dat toch niet zo indrukwekkend. Geef mij maar die gifslangen van daarnet.

Ragna

Komaan, klauwen zijn toch veel cooler dan saai gif.

Emiel

Oh oh, we zitten met een battle!

Welkom bij TEEN OF TANDER, de podcast van Technopolis waarbij Ragna en Michiel elke keer hun gelijk willen halen met de hulp van de wetenschap. Deze week een battle tussen dierenwapens:

Gif vs. Klauwen

Schadelijke stofjes vs. Kloeke klauwen

Welk wapen weet te winnen?

Wat is het beste?

Ronde 1: Het neusje van de zalm

Emiel

Ronde 1: Het neusje van de zalm!
Overtuig ons waarom jouw onderwerp de absolute TOP is.

Michiel

Allé dan, hier gaan we weer. Ten eerste: gif is nuttig, want dieren gebruiken gif om zich te verdedigen, of om eten te kunnen vangen. Ze hebben het dus nodig. Nu, hoe ze dat gif toedienen, dat is bij veel dieren anders.

Ragna

Ah ja, want slangen gebruiken hun tanden.

Michiel

Klopt, maar er zijn ook nog andere manieren. Zo heb je bijvoorbeeld schorpioenen. Die gebruiken een stekel en bij die kleine felgekleurde pijlgifkikkertjes zit het gif in hun huid. Maar, niet alleen hoe ze dat gif toedienen is anders. Ook de giften zelf zijn verschillend. Dat kunnen allerlei verschillende stoffen zijn, die effecten hebben op je lichaam.

Ragna

Ah, zoals?

Michiel

Wel, zo is er gif dat je hart of ademhaling doet stoppen, gif dat je bloeddruk verlaagt of verhoogt, gif dat ervoor zorgt dat je gaat bloeden of gif dat er juist voor zorgt dat jouw bloed gaat klonteren.

Ragna

Euh Michiel, je overtuigt me toch niet echt dat gif zo geweldig is, hoor.

Michiel

Ja, wacht maar af, want gif kan ook goed zijn voor ons. Er zijn bijvoorbeeld een heleboel soorten gif van dieren waar we al een medicijn van gemaakt hebben en er zijn er ook nog heel veel waar we een medicijn van kunnen maken. Denk maar aan het vogelbekdier.

Ragna

Het vogelbekdier?

Michiel

Jawel, dat dier is een beetje een speciale. Het vogelbekdier is een zoogdier, het legt eieren en het heeft ook nog eens een gekke snavel die lijkt op die van een eend. En om het allemaal nog wat zotter te maken, hebben de mannetjes ook nog eens een giftige stekel aan hun achterpoten. Die gebruiken ze tijdens het vechten tegen andere mannetjes. Als ze daarmee steken, dan doet dat pijn hoor. Maar - en nu komt het beste - in dat gif zit wel een stofje, een hormoon, dat mensen kan helpen die suikerziekte hebben. Wetenschappers hopen dan ook dat ze dat gif kunnen omzetten in een medicijn en zo mensenlevens kunnen redden. En als dat nog geen grote plus is voor het gif, dan weet ik het ook niet meer.

TEEN of TANDER

Ragna

Zeg Michiel, heel wat dieren hebben klauwen. Denk maar aan zoogdieren, vogels, reptielen en zelfs sommige kikkers. En die klauwen kunnen hen op veel meer manieren helpen dan gif, niet alleen om zich te verdedigen of aan te vallen. Ten eerste kunnen klauwen helpen om voedsel te vinden. Denk maar aan miereneters. Die eten wel eens graag wat mieren en termieten.

Michiel

Maar... die zitten toch verstopt in van die grote, stevige termietenheuvels?

Ragna

Inderdaad, maar gelukkig hebben miereneters dus grote scherpe klauwen om een gat erin te maken, zodat ze nadien met hun lange, kleverige tong lekkere termieten kunnen oplikken. Mmm...

Michiel

Iew.

Ragna

Maar bon. Ten tweede zijn klauwen ook handig om te klimmen of te lopen. Een luiaard kan met zijn lange haakvormige klauwen goed in bomen klauteren. En een jachtluipaard heeft door zijn klauwen dan weer extra grip op de grond als hij supersnel door de savanne racet.

Michiel

Zoef!

Ragna

En als laatste, kunnen dieren zichzelf ook goed verzorgen dankzij klauwen. Bijvoorbeeld spookdiertjes. Dat zijn een soort van schattige, fluffy kleine aapjes met enorme ogen. Die spookdiertjes hebben speciale verzorgingsklauwen op hun tweede en derde tenen. En daarmee kunnen ze zich krabben en kammen, waardoor hun vacht er steeds tiptop uitziet.

Ronde 2: Het poepje van de zalm

Emiel

Ronde 2: Het poepje van de zalm!

Overtuig ons met één argument waarom je tegenstander zijn onderwerp een absolute FLOP is.

Ragna

Oh gemakkelijk. Een dier heeft maar een bepaalde hoeveelheid gif. Als het gif heeft gebruikt, duurt het even om dat gif weer aan te maken. Bij een schorpioen bijvoorbeeld kan het wel een week duren om het gif weer aan te vullen.

Michiel

Ja, dat klopt, maar dat is ook de reden waarom een schorpioen niet altijd ineens AL zijn gif zal inspuiten. Hij zal altijd een klein beetje overhouden voor de zekerheid.

Ragna

Ja oké, maar toch. Klauwen kan je tenminste altijd gebruiken. En niet maar tot dat het op is.

Michiel

Ik ga het gewoon heel simpel houden: klauwen, die redden geen mensenlevens. Gif - waar je medicijnen van kan maken - wel.

Ronde 3: Even iets anders

Emiel

Ronde 3: Even iets anders. Argumenten slingeren, daar zijn deze twee goed in. Maar kunnen ze ook op een andere manier hun gelijk halen? Deze aflevering in 'Even iets anders': De haiku. Voor wie dat niet kent, dat is een kort gedichtje met 3 regels. De eerste regel telt 5 lettergrepen, de tweede 7 en de derde terug 5. Go!

Ragna

Hon-ge-ri-ge schreeuw

Klau-wen klaar voor de aan-val

Prooi had nooit een kans

Michiel

Hon-ger of pa-niek

Ste-keel, huid of in een tand

U bent ge-waar-schuwd

Ronde 4: Het bekgevecht

Emiel

Ronde 4, tijd om gif te spuwen, te klauwen naar elkaar, een tandje bij te steken in deze laatste ronde: Het bekgevecht.

Ragna

Zeg, rustig hè. Hier lopen wel kleine kindjes rond in de zoo.

Michiel

Ik wil het toch nog eventjes hebben over hoe goed gif de mensen helpt. Zoals bijvoorbeeld het honingbijengif. Als je gestoken wordt door een bij, komt er gif van de bij in je huid. Sommige mensen zijn allergisch aan bijengif en dan kan het dus best gevaarlijk zijn. Maar in dat gif zit wel een stofje: mellitine. En dat blijkt ook iets heel goeds te kunnen. Onderzoekers vonden dat je dat stofje zou kunnen inzetten tegen borstkanker. Het vernietigt namelijk kankercellen en laat gezonde cellen in je lichaam met rust.

Ragna

Ja, dat is allemaal goed en wel. Maar Michiel, je zei zelf ook wel: het kan ook heel gevaarlijk zijn hè, gif. Er gaan ook heel wat mensen dood, omdat ze bijvoorbeeld gebeten zijn door een gifslang.

Michiel

Ja, maar daarom hebben we dus ook wel tegengiften hé. Wist je trouwens hoe ze die maken?

Ragna

Euhm...nee.

Michiel

Wel, dat doen ze door een beetje slangengif af te tappen van een slang. Dat noemen ze ook wel de slang 'melken'. Van dat gif spuiten ze een klein beetje in een dier, zoals een paard, dat niet sterft van het gif. En dat paard gaat dan antistoffen aanmaken tegen dat gif. Die halen we dan weer uit het bloed en gebruiken we als tegengif.

Ragna

Ja, da's wel cool. Maar toch, ik weet nog iets veel coolers. Ken jij het dier met de langste klauwen ooit?

Michiel

Euh... een beer?

Ragna

Nee, bijna. Ik zal je een tip geven: het is een dinosaurus.

Michiel

Aha, de T. rex?

Ragna

Nee, niet de T. rex. Het dier met de langste klauwen ooit was de Therizinosaurus. Een dino die klauwen had van - hou je vast - maar liefst bijna een meter lang! Waarvoor dat die dan dienden, weten we niet zeker. Maar ik kan mij wel voorstellen dat roofdieren twee keer nadachten voor ze die dino aanvielen. En allé, geef nu toe, dat is wel veel spectaculairder dan van die kleine, zielige giftandjes.

Michiel

Een meter lang... Goh, dat zouden grote dinokoeken zijn. Maar zeg, dat dier is dus wel uitgestorven, dus zo nuttig zullen die klauwen ook weer niet zijn geweest.

Ragna

Och jong, leve klauwen!

Michiel

Leve het gif!

Slot

Emiel

Voilà beste luisteraars, het zit erop. Wie vind jij dat er gewonnen is?

Ragna

Oooh Michiel, kijk daar! De komodovaraan!

Emiel

Zelf nog aanvullingen, suggesties of ideeën? Mail ons op podcast@technopolis.be
En tot de volgende keer!

Zeg mannekes, wacht op mij. Kom, daar olifanten! Oh, die slagtanden. Da's pas neig!